

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มตรวจสอบภายใน กรมอนามัย โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๐๒ โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๐๑

ที่ สธ ๐๙๒๕.๐๑/๑๔๑

วันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปสาระสำคัญจากการเข้าร่วมประชุมฯ

เรียน ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน

ตามที่ ข้าพเจ้า นางสาวศตวรรณ อ่างแก้ว นักวิชาการคอมพิวเตอร์ กลุ่มตรวจสอบภายใน ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุมโครงการพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นไปตาม “มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ” เพื่อให้หน่วยงานสังกัดกรมอนามัยนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงเว็บไซต์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ระหว่างวันที่ ๒๘-๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมที่เค พาเลซ กรุงเทพมหานคร นั้น

ในการนี้ ข้าพเจ้า ได้เข้าร่วมประชุมสัมมนาตามที่ได้รับมอบหมายเรียบร้อยแล้ว และขอสรุปสาระสำคัญดังนี้

รองผู้อำนวยการกองแผนงานกล่าวรายงาน การประชุมการพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นไปตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐในครั้งนี้ วัตถุประสงค์ของการจัดประชุมครั้งนี้ กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสารได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Standard) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้การพัฒนาเว็บไซต์ภาครัฐเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้ประชาชน ให้เว็บไซต์ของหน่วยงานสามารถเข้าถึงได้ทั่วถึงเท่าเทียมกัน แม้จะเป็นผู้พิการหรือผู้ยากไร้ก็ตาม ดังนั้น ได้เชิญหน่วยงานในสังกัดกระทรวง และของกรมอนามัย เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเว็บไซต์ เพื่อมารับฟังรับรู้ และนำไปปฏิบัติ เพื่อจะให้เกิดเป็นภาพรวมเป็นเว็บไซต์ของกรมอนามัยมีเว็บไซต์ที่ได้มาตรฐานตามมาตรฐานภาครัฐ

ผู้อำนวยการกองแผนงานประธานกล่าวเปิดงาน ทีมงาน ICT ของกรมได้จัดการประชุมครั้งนี้ขึ้น เข้าใจกันดีว่าเว็บไซต์ถือเป็นช่องทางสำคัญของหน่วยงานต่าง ๆ จะนำเสนอข้อมูลอันดีที่จะเข้าถึงได้ในช่องทางต่าง ๆ ที่จะนำเสนอข้อมูลให้กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ประชาชนทั่วไป เครือข่ายที่รับบริการ มาร่วมกับเรา เอกชนต่าง ๆ ที่ผ่านมาจะเห็นว่าเว็บไซต์ของหน่วยงานภายใต้กรมอนามัยมีประมาณ ๓๑ หน่วยงาน มีความหลากหลาย ความหลากหลายนี้มีหลายแบบ คือ หลากวิธีการนำเสนอ หลากวิธีการเขียน หลากวิธีการจัดการข้อมูลบนเว็บไซต์ น่าจะมีแนวทางเป็นมาตรฐานร่วมกัน

มาตรฐานถูกกำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สำคัญ เรื่องนี้น่าจะเป็นสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ออกเป็นมาตรฐาน การกำหนดมาตรฐานเว็บไซต์ของหน่วยงานขึ้นมา เป็นเหตุอันดีที่เราควรมาทำความเข้าใจ ทีม ICT กองแผนงานได้พยายามอย่างยิ่งในการหาวิทยากรหลาย ๆ หน่วยงาน และได้รับเกียรติสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ประธานเครือข่ายคนพิการ และภาคเอกชนบริษัทบิซโพเทนเชียล จำกัด เข้ามาให้ความรู้ ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาเว็บไซต์ของเราเอง ก็ยังไม่ทราบว่ามาตรฐานที่เราต้องทำ เทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปในแต่ละช่วงเวลา เราต้องติดตามด้วยเพราะว่าเว็บไซต์อาจจะต้องอยู่บนโทรศัพท์ คงได้นำความรู้ในการประชุมไปปรับปรุงเว็บไซต์ของหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน

วิทยากรจากสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ บริษัทบิซโพเทนเชียล จำกัด CBM กองแผนงาน กรมอนามัย ทั้งนี้ ได้มีการบรรยายองค์ความรู้เรื่องต่าง ๆ โดยวิทยากรจากหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๗

- การบรรยายเรื่อง ความเป็นมา เหตุผล ความจำเป็นของการพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นไปตาม “มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ” โดยนางสาววราณี เรืองกิจวิชกุล วิทยากรจากสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) โดยได้บรรยาย เนื้อหาเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Contents) เนื้อหาที่ควรมีในการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ภาครัฐ เพื่อให้บริการประชาชน ธุรกิจเอกชน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ ๑. ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนบริการของหน่วยงาน ๒. การสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้ให้บริการ ๓. การให้บริการในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) การบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ (Government Data Exchange) เพื่อนำไปสู่การสร้างระบบธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถให้บริการร่วมแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวกัน (One-stop=service) - มีแอปพลิเคชันที่เรียกใช้บริการจากแอปพลิเคชันของหน่วยงานอื่น ๆ - มีแอปพลิเคชันให้บริการกับแอปพลิเคชันภายในหน่วยงาน - มีแอปพลิเคชันให้บริการกับแอปพลิเคชันของหน่วยงานอื่น ๆ - การใช้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ควรมีความสามารถในการล็อกอินเข้าสู่ระบบ โดยใช้ Username, Password เพียงครั้งเดียว (Single sign-on)

การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security) คุณลักษณะของเว็บไซต์ภาครัฐที่ควรมี (Recommended Features) ๑. การแสดงผล ๒. การนำเสนอข้อมูล ๓. เครื่องมือสนับสนุนการใช้งาน ๔. เครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลการเยี่ยมชมเว็บไซต์ (Web Analytic) ๕. การตั้งชื่อไฟล์และไดเรกทอรี ๖. ส่วนล่างของเว็บไซต์ (Page Footer) ๗. เส้นเชื่อม (Link) ๘. ข้อกำหนดตามมาตรฐานระดับการพัฒนาการให้บริการของเว็บไซต์ภาครัฐ (Phase of Development) แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเว็บไซต์ (Website Security) สามารถดาวน์โหลดคู่มือมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐได้ที่เว็บไซต์ของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) <http://www.ega.or.th>

- การบรรยายเรื่อง การพัฒนาเว็บไซต์ให้เป็นไปตาม “มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ” โดยนายวิเชียร ยงรัตนกิจ วิทยากรจากสำนักพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ โดยได้บรรยายรายละเอียดเนื้อหาเว็บไซต์ภาครัฐ หาเทคโนโลยีมาช่วยให้ทำโปรแกรมออกมาง่ายและสะดวก ใช้เวลาน้อย ข้อมูล .pdf ต้องฝัง Font ด้วย เพื่อนำไปเปิดที่ไหนก็ได้ อ่านได้ให้ถูกต้องตาม Scale แบบฟอร์มขนาดไฟล์อย่างให้ใหญ่เกินไป บางครั้งอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ให้แบ่งเป็นไฟล์เล็ก ๆ คลังความรู้อาจใช้เว็บบอร์ดในการทำ ต้องมีเจ้าหน้าที่ดูแล ถ้าไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลทำให้ไม่มีการกลั่นกรองข้อมูลที่โพสต์ไม่เหมาะสม ทำให้อันตรายเกิดความเสียหายต่อเว็บไซต์ได้

คลังความรู้ที่ใหญ่ที่สุด คือ Wiki (วิกิมีเดีย) ลิขสิทธิ์ที่ต้องระวังในเว็บไซต์ ๑. ข้อความ อ้างถึงเว็บไซต์ก็ผิด ถ้า Link ไม่เป็นไร ๒. รูปภาพ แนวทางการพัฒนาเว็บที่ทุกคนเข้าถึงได้ TWAG2010 (Thai Web Content Accessibility Guidelines 2010) ๑. การพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Web Accessibility) - Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) - แบ่งเป็น ๓ ระดับ คือ A, AA และ AAA - ในมาตรฐานประเทศไทย คือ Thai Web Content Accessibility Guidelines (TWAG) ๒. Web ๒.๐ และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตที่มีความพิการ ๓. หลักการ (Principle)

- การบรรยายเรื่อง แนวทางการรักษาความมั่นคงปลอดภัยเว็บไซต์ภาครัฐ (Government Website Security) โดย นายทิวากร แดงอ่อน วิทยากรจากสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) โดยได้บรรยาย วิทยากรสอบถามกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุมมี ๑. เว็บมาสเตอร์ได้อัพเดทข้อมูลลงในเว็บ ๒. ผู้ดูแลเครื่องแม่ข่าย เว็บเน็ตเวิร์ค ๓. หัวหน้าศูนย์สารสนเทศบริหารจัดการ การดำเนินงานด้านความปลอดภัยจะเกี่ยวข้องทั้ง ๓ กลุ่ม วิทยากรสามารถแบ่งปันประสบการณ์ การแก้ปัญหา ปัญหาปฏิบัติการ ผู้ดูแลระบบและ

บริหารจัดการ รัฐไม่ทำอะไรต้อง Security ต้องปลอดภัย คิดว่าทำไมต้องปลอดภัย ความปลอดภัยของเว็บทำอะไรอะไร สิ่งที่ต้องมีเพราะปัจจุบันวิธีการทำงานในระบบพวกนี้เปลี่ยนไปแล้ว ย้อนไป ๒๐ ปีก่อน เมื่อเริ่มมีอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้น ตัวเว็บไซต์มีหน้าที่นำเสนอข้อมูลหรือให้บริการเนื้อหา (Content) คนที่เป็นเว็บมาสเตอร์ต้องทำข้อมูลเป็นปัจจุบัน (Update) และประชาสัมพันธ์ แต่ ๑๐ ปีหลังไม่ใช่ พวกเราย้ายระบบการทำงาน การให้บริการเข้าไปอยู่ในอินเทอร์เน็ต ฉะนั้น หน้าที่ของผู้ดูแลระบบ เว็บมาสเตอร์มีภารกิจที่เปลี่ยนไปสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) สนับสนุนงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ ภารกิจหลัก ๆ ๑. ดำเนินการสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานประกอบไปด้วยหน่วยงานภาครัฐ ๒. G-Could ตัว Top ทำหน้าที่ System Server หรือเรียก Could Service สิ่งที่เราทำเป็นโครงสร้างพื้นฐาน ถ้าหน่วยงานภาครัฐหน่วยงานไหนก็ตามแต่ต้องเป็นภาครัฐ ต้องการกำหนดระบบสักระบบหนึ่ง โดยปกติก็คือ ทำเรื่องจัดซื้อซื้อ Server รวมถึง Software ผู้ดูแลระบบ แต่ Could Concept หน่วยงานร้องขอเข้ามาและสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ก็ Create (สร้าง) ให้ ก็ได้เครื่องที่อยู่บน Network มาใช้งาน เอา Content (เนื้อหา) มาลงเป็นเรื่องของผู้ดูแลระบบ สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ปัจจุบันหน่วยราชการมาขอใช้ Could จำนวน ๕๐๐ system ถือว่าเป็น market share เจ้าใหญ่ที่สุดให้บริการฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย สิ่งที่จะเกิดขึ้นประยุกต์ใช้กับหน่วยงานกำหนดระบบใดสักระบบหนึ่งโดยที่หน่วยงานจะต้องมาเสียเวลาระบวนการจัดซื้อ ซื้อ Server รวมถึง Software ผู้ดูแลระบบ

หน่วยงานเอาเวลาหรืองบประมาณส่วนนั้นไปหาคนพัฒนาเก่ง ๆ ส่วนโครงสร้าง (Infra Structure) ให้เป็นภาระหน้าที่ของ Could แต่กว่าจะมาใช้งานต้องเข้าใจหน้าที่ของ Could คือ Share resource และ Could ของสำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ให้บริการฟรี แต่ต้องทำความเข้าใจแนวโน้ม (Trend) เข้าใจของ Could ต้องการอะไรบ้าง ให้คำปรึกษา เฝาระบบของหน่วยงานว่ามีข้อเสียอะไรบ้าง สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ผู้ดูแลระบบใหญ่จะแก้ไขอย่างไรบ้าง website standard ก็ทำแบบนี้คือให้คำปรึกษา ในฐานะผู้ดูแลระบบควรจะรู้เรื่องอะไรบ้าง ความเสี่ยงที่มีอยู่คืออะไร เพื่อจะได้วางแผน ป้องกันได้อย่างถูกต้อง หรือถ้าเกิดปัญหาขึ้นจะได้แก้ไขได้ถูก การป้องกันคืออะไร มาตรฐานเว็บไซต์ สิ่งที่เราเจอกันอยู่ทุกวันนี้ ลำดับแรก เว็บเราใช้งานไม่ได้ เว็บที่ทำหน้าที่รวบรวมสถิติเว็บไซต์หน่วยงานภาครัฐที่ถูกเปลี่ยนแปลงหน้าเว็บ เข้าไปตรวจสอบตัวเอง โดเมนที่เราดูแลโดนอะไรเข้าไปหรือยัง เว็บไซต์นี้รวบรวมสถิติเป็นการแสดงศักยภาพของ Hacker เพื่อแข่งขัน Hacker ค่ายนี้ได้เว็บไซต์เท่าไร Concept แรก ๆ เป็นการโชว์ความเก่งของตัวเอง แต่ปัจจุบันเป็นเชิง commercial

การที่เว็บไซต์คุณโดนเปลี่ยน ไม่ได้หมายความว่า มันกำลังจะบอกว่า System ของคุณโดนอะไรเข้าไปแล้ว วิธีการโจมตีแต่ละแบบวิธีป้องกันไม่เหมือนกัน การโจมตีบางเรื่อง เราในฐานะเว็บมาสเตอร์สามารถแก้ไขได้ ผู้ดูแลระบบ (Admin) ผู้ดูแลโครงสร้างพื้นฐาน โครงสร้างพื้นฐานคืออะไร พวกดูแลเครือข่าย พวกดูแลเว็บเซิร์ฟเวอร์ หรือว่านโยบายผู้บริหารกำหนดอะไรบ้าง เพื่อสนับสนุนให้บริการนี้ปลอดภัยจากภัยคุกคาม การออกแบบระบบต้องอิงจากภัยคุกคาม การออกแบบระบบต้องอิงจากภัยคุกคามที่อาจเกิดขึ้นเขียนไว้ใน TOR เพื่อจะได้จัดซื้อจัดจ้างแยกเป็นข้อ ๆ สมัยก่อนทำเว็บมองแต่เนื้อหา (Content) ให้ครบถ้วนหรือรูปแบบ (Lay Out) สวย ต่อไปนี้จะต้องเพิ่ม ทำอย่างไรให้เว็บไซต์หน่วยงานปลอดภัย

คำว่าปลอดภัยคือไม่มีภัยคุกคาม สิ่งที่เราต้องทำแนวโน้มที่เราถูกโจมตี สาเหตุมาจากไหนระดับกระทรวงมีงบประมาณมากพอที่จะซื้ออุปกรณ์ในการป้องกัน เพื่อทำให้ระบบมีความแข็งแกร่งมากขึ้นองค์กรที่มีขนาดเล็กลงมา ไม่สามารถลงทุนด้านอุปกรณ์การป้องกันแพง ๆ ได้ จึงเกิดความเสี่ยง เดิมผู้บริหารคิดจะมีระบบสักระบบ ต้องลงทุน ๑. บุคลากร ๒. กระบวนการ ๓. เครื่องมือ ๓ อย่างนี้ถ้าเป็นต่างประเทศพอหาได้ง่าย แต่บางพื้นที่หรือประเทศไทยแค่หน่วยงานระดับกรมจะหาผู้ดูแลแยกระบบกัน เช่น

ระบบ Network เว็บไซต์ ฯลฯ เพราะคนคนหนึ่งไม่สามารถดูแลระบบทั้งหมดได้ ต้องหากระบวนการมาตอบ โจทย์ ทิศทางการโจมตีมุ่งเน้นองค์กรขนาดกลางเป็นหลัก อันดับหนึ่งที่ถูกโจมตีคือกระทรวงสาธารณสุข ในฐานะที่ท่านเป็นผู้ดูแลเรื่องพวกนี้การโจมตี หากกระบวนการจัดการเรื่องพวกนี้ เพื่อที่จะได้ป้องกันความเสี่ยง ถ้าเปลี่ยนรุ่น (Version) ให้สูงแล้ว ทำให้ใช้งานไม่ได้ เพราะผู้พัฒนาได้ตัดฟังก์ชันบางตัวออกไป เพราะ เกิดความเสี่ยงในการโจมตี ผู้ดูแลระบบต้องตรวจสอบว่ามีฟังก์ชันที่เกิดความเสี่ยงหรือไม่ มาตรฐานเว็บไซต์ ภาครัฐ

การรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ (Information Security) การให้บริการผ่าน เว็บไซต์ภาครัฐนั้น จำเป็นจะต้องมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เพื่อป้องกันมิให้เว็บไซต์ถูกคุกคาม จากผู้ไม่หวังดี หรือผู้ที่ไม่มีสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล และเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ใช้เว็บไซต์ ตลอดจนการ สร้างเว็บไซต์ให้เป็นที่น่าเชื่อถือ และมีความมั่นคงปลอดภัยในการเข้ามาใช้งาน ประกอบด้วย - มีการ ตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนของข้อมูล รวมทั้งเงื่อนไขที่จำเป็นของข้อมูลที่ผู้ใช้งานบันทึกในแบบฟอร์ม ก่อนส่งข้อมูล - มีการเข้ารหัสข้อมูล (Encryption) เพื่อเพิ่มความปลอดภัย ในการสื่อสารหรือส่งข้อมูลผ่าน เครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น การใช้ Secure Sockets Layer (SSL) (https) เป็นต้น - มีการระบุและยืนยันตัว บุคคล (Authentication) โดยเลือกใช้เทคโนโลยีในการยืนยันตัวตนที่เหมาะสม

วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗

- การบรรยายเรื่อง โฉมใหม่ เว็บไซต์กรมอนามัย โดย นายกิตตินันท์ สายะเวส วิทยากรจาก กองแผนงาน กรมอนามัย โดยได้บรรยาย การแนะนำเว็บไซต์โฉมใหม่ของกรมอนามัยให้เป็นไปตามมาตรฐาน เว็บไซต์ภาครัฐ จากการที่ได้เรียนรู้มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐมีอะไรบ้าง ก็จะมาเรียนรู้การพัฒนาเว็บไซต์ของ กรมอนามัยเป็นอย่างไรบ้าง วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย - มาตรฐาน เพื่อให้การพัฒนาเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นไปตามที่มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐกำหนด - หมวดหมู่ เพื่อจัดรายการข้อมูล และเนื้อหา (Content) ต่าง ๆ ให้เป็นหมวดหมู่ สามารถเรียกใช้งานได้สะดวก - ประชาชน เจ้าหน้าที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการสื่อสารกับ ผู้ใช้บริการเว็บไซต์ แบ่งเป็น บริการประชาชนกับเจ้าหน้าที่ แบบร่างหน้าแรกเว็บไซต์กรมอนามัย จากมติที่ ประชุมเป็นขั้นตอนการจัดทำเว็บไซต์มา ๓ ครั้งแล้ว การประชุมทั้ง ๓ ครั้ง ได้มีการสรุปเป็นตัว Template แสดงตัวอย่างเว็บไซต์ใหม่ เป็นโครงร่างคร่าว ๆ อิงตามมาตรฐานภาครัฐกำหนดไว้ รวบรวมทุกอย่างให้ ครบถ้วน ปลายเดือนมิถุนายน ๒๕๕๗ จะลองใช้จริง เพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานไหนที่มีการใช้ Easy Web Time อยู่ ทางกรมอนามัยขณะที่เราพัฒนาเว็บไซต์ทำการสร้าง Template ไว้ หน่วยงานไหนต้องการ Template ที่คุณกิตตินันท์ออกแบบไว้มี ๕ รูปแบบ ประสงค์ที่จะใช้แจ้งได้ และนำไปแก้ไขหรือพัฒนาต่อไปได้

- การบรรยายเรื่อง วิธีการตรวจประเมินและพัฒนาเนื้อหาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Web Content Accessibility) และเทคนิคการตรวจสอบเส้นเชื่อม (Link) ของเว็บไซต์ เพื่อความพร้อมใช้เสมอ โดย นายวิฑูร หวังสงวนกิจ วิทยากรจากบริษัทปิซโพเทนเชียล จำกัด โดยได้บรรยาย หน่วยราชการหลาย หน่วยงานได้ใช้ Easy Web Time พัฒนาเกือบ ๑๐ ปี ในการใช้ Easy Web Time ไม่ได้คำนึงถึงคนเข้ามาดู เว็บไซต์จะมีที่ประเภทอย่างไร Accessibility ไม่ได้คำนึงถึงเยอะ ขอให้เอาเว็บขึ้นได้ก็พอ ใครดูก็ไม่สนใจ ถือว่า ใช้ได้ ปัจจุบันเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกเปลี่ยน หลายสิ่งหลายอย่างก็ถูกปรับเปลี่ยนไป มีการกำหนดมาตรฐานใน การเข้าถึงเว็บไซต์ได้อย่างเสมอภาค การเข้าถึงเว็บไซต์ได้หมายถึงอะไร

นักพัฒนาระบบต้องสร้างระบบเรา เข้าถึงได้มิได้หมายถึงเข้าถึงเว็บไซต์ได้อย่างเดียว เทคโนโลยีสารสนเทศที่จะเข้าถึงกลุ่มพิการทางสายตา พิกัดทางร่างกาย กรมอนามัยเจ้าของข้อมูลบวกคนเข้า มาดูต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่เข้าถึงได้เหมือนกัน มาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ - วิธีการตรวจประเมินเนื้อหา

เว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Web Content Accessibility) ปกติมีเว็บไซต์หนึ่งเข้าไปตรวจและสรุปออกมาว่ามีกี่ข้อที่ไม่ผ่าน มีกี่ข้อที่ผ่าน และเราก็แก้ไขให้ผ่านหมดเรียกว่า ประเมิน ไม่ได้หมายความว่าผ่านหมด แต่ผ่านตามมาตรฐาน – วิธีการพัฒนาเว็บไซต์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล – เทคนิคการตรวจสอบเส้นเชื่อม (Link) ของเว็บไซต์ เพื่อความพร้อมใช้งานเสมอ เว็บไซต์ที่เข้าถึงได้ สมัยก่อนเป็น W3C (World Wide Web Consortium) เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ทำงานด้านการพัฒนาเทคโนโลยี “เวิลด์ไวด์เว็บ (WWW) World Wide Web” WCAG (Web Content Accessibility Guidelines) เว็บไซต์ที่เข้าถึงได้ ไม่ได้พึ่งพาเฉพาะโปรแกรม ฟังก์ชันทำได้ด้วย – W (Web) มีมากมายไม่คำนึงว่าเข้าหรือไม่เข้า – C (Content) เนื้อหา – A (Accessibility) เว็บไซต์กับเนื้อหาต้องสามารถเข้าถึงด้วยคนทุกคน – G (Guidelines) เป็นกติการ่วมกัน เป็นเอกสารฉบับหนึ่งที่เว็บไซต์เข้าถึงได้ทุกคนเป็นอย่างไร

ทำไมต้อง Web Accessibility – มีประชากรที่มีความไม่สมบูรณ์ทางร่างกาย ที่มีความต้องการในการเข้าถึงข้อมูล – ประชากรที่มีอายุก็มีความต้องการในการเข้าถึงข้อมูล – ได้รับการยอมรับเนื่องจากสอดคล้องกับมาตรฐานและข้อกำหนดของเว็บไซต์ – SEO (Search Engine Optimization) จะทำดัชนีค้นหาเว็บที่ตรงมาตรฐาน Web Accessibility ให้อยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าเว็บที่ไม่ได้มาตรฐาน ผู้ที่เข้าถึงแบบ Web Accessibility – ผู้ใช้งานทั่วไป – ผู้ที่มีปัญหาทางการมองเห็น (Visual) – ผู้ที่มีปัญหาการได้ยิน (Hearing) – ผู้สูงอายุ

เกณฑ์ความสำเร็จทางด้าน Web Accessibility - A คือ เว็บไซต์ที่พอจะเข้าถึงได้ (พอใช้) – AA คือ เว็บไซต์เข้าถึงได้ ลดอุปสรรค ในการเข้าถึงลงไป (ดี) – AAA คือ เว็บไซต์มีสิ่งอำนวยความสะดวกในระดับดีมาก ต่อการเข้าถึง (ดีมาก) HTML5 สามารถทำเว็บไซต์ทำให้ดูได้ทุกอุปกรณ์ เนื้อหาจะมีการจัดเรียงใหม่ เปิดหน้าเว็บใหญ่ เช่น มี 3 คอลัมน์ ถ้าอยู่ในมือถืออาจเป็น 1 คอลัมน์ จะจัดเรียงให้เองโดยอัตโนมัติมีมาตรฐานของ W3C และ HTML5 เพื่อรองรับ Web Accessibility ทำให้คนดูง่ายขึ้น

- การบรรยายเรื่อง แนวทางการพัฒนาเว็บที่ทุกคนเข้าถึงได้ (Thai Web Content Accessibility Guidelines ๒๐๑๐ : TWAG ๒๐๑๐) โดย นายสว่าง ศรีสม วิทยากรจาก CBM โดยได้บรรยาย ปัญหาในการเข้าถึงเว็บของคนพิการ (และคนทั่วไป) – คนพิการทางการเห็นเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกราฟิกได้หรือไม่ – คนพิการทางการได้ยินเข้าถึงข้อมูลที่เป็นเสียงได้หรือไม่ – คนสายตาเลือนรางหรือผู้สูงอายุอ่านหน้าเว็บที่ตัวหนังสือเล็กได้หรือไม่ – เราสามารถอ่านหน้าเว็บที่สัดกันน้อยเกินไปได้หรือไม่ – เว็บที่ออกแบบระบบค้นหาข้อมูลได้ไม่ดีจะทำให้หาข้อมูลยากหรือไม่ – การใช้เทคโนโลยีที่ไม่ได้รับการสนับสนุน จะสร้างความยุ่งยากในกาใช้เว็บหรือไม่ – ฟอรัมกรอกข้อมูลที่ซับซ้อนเกินไปจะส่งผลกระทบต่อการทำธุรกรรมออนไลน์หรือไม่ – เครื่องมือค้นหา (Search engine) สามารถเข้าใจข้อมูลที่เป็นกราฟิกหรือสื่อประสม (Multimedia)

ความเข้าใจผิดเกี่ยวกับเว็บที่เข้าถึงได้ – การทำเว็บสำหรับคนพิการทางการเห็นอย่างเดียว – การทำเว็บแยกเฉพาะสำหรับคนพิการ – ต้องใช้เทคโนโลยีราคาแพง – ไม่คุ้มค่ากับการลงทุน – การทำเว็บให้มีเสียงพูด – ต้องเป็นเว็บที่ไม่มีสีสัน (มีแต่ข้อความเพียงอย่างเดียว) – ใช้เครื่องมือตรวจประเมินอัตโนมัติอย่างเดียว ฯลฯ องค์ประกอบของเว็บที่เข้าถึงได้ ตัวอย่างของเทคโนโลยีอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) คนพิการทางการเห็น คนพิการทางการได้ยินและการเคลื่อนไหว คนพิการทางการได้ยินเป็นภาษามือหรือคำบรรยายได้ภาพ

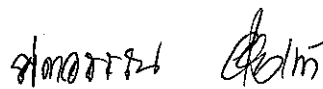
ประโยชน์ของเว็บที่เข้าถึงได้ต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน แนวทางการทำเว็บที่เข้าถึงได้ รู้จัก WCAG ๒.๐ องค์กร World Wide Web Consortium (W3C) ได้เริ่มประกาศใช้ Web Content Accessibility Guidelines ๒.๐ (WCAG ๒.๐) เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ หลักการของ WCAG ๒.๐

- สามารถรับรู้ได้ (Perceivable) - สามารถใช้งานได้ (Operable) - สามารถเข้าใจได้ (Understandable)
- ทนทาน (Robust) ตัวอย่างการปรับใช้ WCAG ๒.๐

พิธีปิดการประชุมโดย ผู้อำนวยการกองแผนงานกล่าว กองแผนงานเป็นผู้รับผิดชอบหลัก กองแผนงานพยายามพัฒนา IT ก้าวหน้าไปหลายทิศทาง ปีนี้เริ่มต้นมาหลาย ๆ ครั้ง จากจังหวัดนครนายก และระหว่างทางประชุมเรื่อง Web Conference หลายครั้งหลายเรื่อง และ E-Service ขณะนี้จะมีการประกวดเรื่อง E-Service รับที่จะนำมาพัฒนา งานด้าน ICT ผู้เข้าร่วมประชุมเข้ามามีบทบาทกับกรมมากขึ้น เว็บไซต์เป็นเครื่องมือหลักของกรมในการเผยแพร่ข้อมูลให้กับประชาชนหรือสาธารณะ รวมทั้งเครือข่ายของกรมให้ทราบ ข้อมูลเป็นหลักสามารถเข้าถึงได้ง่าย ประชุมนี้เพื่อให้ทราบมาตรฐานว่าควรเป็นอย่างไร อย่าลืมไปว่าในโลกใบนี้ยังมีคนอื่นอีกหลาย ๆ กลุ่มที่ยังเข้าถึงเว็บไซต์ไม่ได้ ในความคิดของคนปกติกรมอนามัยทำให้คนทุกคนในโลกใบนี้เข้าถึงเว็บไซต์ได้ หลังจากการประชุมกันแล้วได้นำไปใช้โดยคิดถึงกลุ่มต่าง ๆ ผู้ที่ด้อยโอกาสในการเข้าถึงได้ ทำอย่างไรเข้าถึงได้ ทางทีมงานก็คงอยากทราบความก้าวหน้าได้นำไปปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เว็บไซต์ของหน่วยงานอย่างไร ประมาณ ๓ เดือนจะประเมิน ขอความร่วมมือทีม ICT กองแผนงานส่งแบบประเมินหรือสัมภาษณ์ประมาณนี้เสนอผู้บริหารต่อไป ในการปรับปรุงเว็บไซต์ระดับกรม การนำเสนอเว็บไซต์ของกรมโดยกองแผนงานได้นำเสนอไปขอให้ประเมินด้วย หลังจากนั้นประมาณ ๑ เดือน ข้อคิดเห็นต่าง ๆ ควรปรับปรุงเว็บไซต์กรมอนามัยอย่างไรเหมาะสมหรือไม่

รายละเอียดอื่น ๆ ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

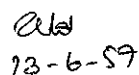
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นางสาวศตวรรณ อ่างแก้ว)

นักวิชาการคอมพิวเตอร์

ผอ. - 15annul web ๓๓.
- 1๖๖

13-6-59

(นางพรรณี เทียนทอง)
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจติดตามภายใน